

## **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**

ako sprostredkovateľský orgán pre

### **Program Slovensko**

(ďalej len „poskytovateľ“)

**vydáva**

### **Usmernenie č. 1**

k zmene 16. výzvy na predkladanie žiadostí poskytnutie  
nenávratného finančného príspevku

(ďalej len „Usmernenie č. 1“)

| Identifikácia výzvy |                                                                                                                                                                |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Názov výzvy         | Realizácia schválených dokumentov ochrany prírody a krajiny, resp. iných schválených dokumentov manažmentu chránených území či druhov                          |
| Kód výzvy           | PSK-MZP-016-2024-DV-EFRR                                                                                                                                       |
| Program             | Slovensko (ďalej len „P SK“)                                                                                                                                   |
| Priorita            | 2P2 - Životné prostredie                                                                                                                                       |
| Špecifický cieľ     | RSO2.7. Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia |
| Opatrenie           | 2.7.1 Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny                                                  |

| Cieľ Usmernenia č. 1 a právny základ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Cieľ Usmernenia č. 1:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>precizovanie/úprava informácií vo formulári výzvy: <ul style="list-style-type: none"> <li>úprava intervalu hodnotiacich kôl,</li> <li>Podmienky splnenia kritérií pre výber projektov (PPP č. 2)</li> <li>Podmienky, že žiadateľ/partner nie je evidovaný v Systéme včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) ako vylúčená osoba alebo subjekt (PPP č. 3)</li> <li>Podmienky oprávnenosti aktivít projektu (PPP č. 4)</li> <li>Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci (PPP č. 5)</li> <li>Podmienka zákazu vedenia výkonu rozhodnutia voči žiadateľovi / partnerovi (PPP č. 8)</li> <li>Oprávnenosti užívateľa (FO – nepodnikateľ) (PPP č. 13)</li> <li>Ďalšej skutočnosti týkajúcej sa poskytovania príspevku č. 6 - Zmluva o partnerstve</li> <li>Ďalšej skutočnosti týkajúcej sa poskytovania príspevku č. 7 - Súlad s horizontálnymi princípmi</li> </ul> </li> <li>precizovanie Prílohy č. 1 výzvy – Vzorový formulár ŽoNFP a preddefinované formuláre povinných príloh ŽoNFP</li> <li>úprava Prílohy č. 3 výzvy – Zoznam merateľných ukazovateľov projektu a iných údajov</li> <li>doplnenie Prílohy č. 4 výzvy – Oprávnenosť výdavkov</li> <li>precizovanie Prílohy č. 5 výzvy - Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP</li> <li>precizovanie Prílohy č. 6 výzvy - Kritériá pre výber projektov</li> <li>precizovanie Prílohy č. 10 výzvy - Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobať významnú škodu“</li> </ol> <p><b>Právny základ zmeny výzvy Usmernením č. 1:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>§ 14 ods. 4 až 6 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevkoch z fondov“)</li> <li>kapitola 4 aktuálne platného a účinného Metodického dokumentu Riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 č. 9 – Metodické usmernenie k príprave výzvy</li> </ul> |

### Dokumenty dotknuté zmenou

- Výzva PSK-MZP-016-2024-DV-EFRR
- Príloha č. 1 výzvy - Vzorový formulár ŽoNFP a preddefinované formuláre povinných príloh ŽoNFP (príloha ŽoNFP č. 3 Súhrnné čestné vyhlásenia partnera žiadateľa, č. 5 Zoznam nehnuteľnosti, č. 7 Podporná dokumentácia k oprávnenosti výdavkov)
- Príloha č. 3 výzvy - Zoznam merateľných ukazovateľov projektu a iných údajov
- Príloha č. 4 výzvy - Oprávnenosť výdavkov
- Príloha č. 5 výzvy - Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP
- Príloha č. 6 výzvy - Kritériá pre výber projektov
- Príloha č. 10 výzvy - Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“

### Zmeny uskutočnené Usmernením č. 1 vrátane odôvodnenia zmeny

#### 1. Výzva PSK-MZP-016-2024-DV-EFRR

##### a) Úprava intervalu uzávierky hodnotiacich.

Uzávierka 2. hodnotiaceho kola bude podľa doterajšieho harmonogramu hodnotiacich kôl v ITMS, t. j. 30. 11. 2024 (2. 12. 2024 najbližší pracovný deň). Uzávierka 3. hodnotiaceho kola bude skrátená z 31. 01. 2025 na 31. 12. 2024.

V časti „Časové vymedzenie výzvy“ sa pôvodný text:

„Uzávierka 1. hodnotiaceho kola bude 30. 09. 2024.

Ďalšie hodnotiace kolá sa budú uzatvárať spravidla v intervale 2 mesiacov.“ dopĺňa a upravuje nasledovne:  
„Uzávierka 1. hodnotiaceho kola bude 30. 09. 2024.

Uzávierka 2. hodnotiaceho kola bude 30. 11. 2024 (2. 12. 2024).

Uzávierka 3. hodnotiaceho kola bude 31. 12. 2024.

Ďalšie hodnotiace kolá sa budú uzatvárať spravidla v intervale 1 mesiaca.“

##### Odôvodnenie:

Optimalizácia a plynulosť procesných postupov.

##### b) Precizovanie Podmienky splnenia kritérií pre výber projektov (PPP č. 2).

- Pôvodný text v popise predmetnej PPP č. 2 v znení „V projektoch je potrebné odstraňovať bariéry a predchádzať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby, ako aj skúsenosti rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť dostupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a senzorickou orientáciou, v súlade s čl. 9 [Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím](#).

Žiadatelia si pri príprave ŽoNFP<sup>1</sup> verifikujú pre svoje potreby dosiahnutie súladu navrhovaného projektu s požiadavkami týkajúcimi sa plnenia HP, a to prostredníctvom nasledovného check listu:

- 12. Check list – vyhlásenie o bezbariérovej prístupnosti – infraštruktúry a služieb pre návštevníkov chránených území,

<sup>1</sup> Ak to situácia v čase predloženia ŽoNFP s ohľadom na stav projektu umožňuje.

ktorý je dostupný na webovom sídle gestora HP <https://www.horizontálneprincipy.gov.sk/hp-v-novom-po-2021-2027/index.html?csr=13762856008428084435> v časti Riadiaca dokumentácia.

Vyplnený check list slúži ako odborná pomôcka pre žiadateľa<sup>2</sup>.

Check list nie je predmetom overovania zo strany poskytovateľa v rámci konania o ŽoNFP.<sup>4</sup>

sa nahrádza nasledovným upraveným textom: „V projektoch je potrebné odstraňovať bariéry a zabraňovať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť prístupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím<sup>3</sup>.

Za účelom overenia zabezpečenia súladu projektu s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím sú ako odborná pomôcka<sup>4</sup> pre žiadateľov pri príprave ŽoNFP<sup>5</sup> k dispozícii nasledovné Checklisty – Vyhlásenie o bezbarierovej prístupnosti, spracovaný gestorom HP, na základe ktorých je žiadateľ schopný pre svoje vlastné potreby pred vydaním čestného vyhlásenia kvalifikovane verifikovať dosiahnutie súladu ním navrhovaného projektu s požiadavkami týkajúcimi sa plnenia HP:

- 12. Check list – vyhlásenie o bezbarierovej prístupnosti – infraštruktúry a služieb pre návštevníkov chránených území,

Tieto checklisty sú dostupné na webovom sídle gestora HP <https://www.horizontálneprincipy.gov.sk/hp-v-novom-po-2021-2027/index.html?csr=13762856008428084435> v časti Riadiaca dokumentácia.

Check list nie je predmetom overovania zo strany poskytovateľa v rámci konania o ŽoNFP.<sup>4</sup>

- Pôvodný text v časti „Forma preukázania splnenia PPP zo strany žiadateľa“ v znení „Žiadateľ preukazuje splnenie PPP v zmysle informácií a príloh ŽoNFP uvedených priamo v prílohe č. 6 výzvy - Kritériá pre výber projektov.“ sa nahrádza nasledovným: „Žiadateľ preukazuje splnenie PPP prostredníctvom:
  - formulára ŽoNFP, časť 15 Čestné vyhlásenie žiadateľa (v prípade vylučujúceho kritéria č. 1 podľa čl. 73 a čl. 9 NSU)
  - informácií a príloh ŽoNFP uvedených priamo v prílohe č. 6 výzvy - Kritériá pre výber projektov (v prípade vecných kritérií).“
- Pôvodný text v časti „Spôsob overovania PPP zo strany poskytovateľa“ v znení „Poskytovateľ na overenie splnenia PPP využíva:
  - všetky žiadateľom poskytnuté informácie uvedené vyššie v rámci formy preukázania splnenia PPP zo strany žiadateľa.

Splnenie PPP poskytovateľ overuje v konaní o ŽoNFP v procese schvaľovania ŽoNFP v reálnom čase (v okamihu výkonu overenia).“ sa nahrádza nasledovným: „Poskytovateľ overuje splnenie PPP prostredníctvom:

- formulára ŽoNFP, časť 15 Čestné vyhlásenie žiadateľa (overenie vylučujúceho kritéria č. 1 podľa čl. 73 a čl. 9 NSU)
- všetky žiadateľom poskytnuté informácie vo formulári ŽoNFP a prílohy predložené v rámci preukázania splnenia PPP zo strany žiadateľa (overenie vecných kritérií).

Splnenie PPP poskytovateľ overuje v konaní o ŽoNFP v procese schvaľovania ŽoNFP v reálnom čase (v okamihu výkonu overenia).“

Odôvodnenie:

<sup>2</sup> Metodický výklad k implementácii a uplatňovaniu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES.

<sup>3</sup> <https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/uvod/legislativa/socialna-pomoc-podpora/dohovor-osn-pravach-osob-so-zdravotnym-postihnutim-opcny-protokol-sk-aj.pdf>

<sup>4</sup> Metodický výklad k implementácii a uplatňovaniu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES.

<sup>5</sup> Ak to situácia v čase predloženia ŽoNFP s ohľadom na stav projektu umožňuje.

K vyššie vykonaným úpravám došlo na základe požiadavky gestora horizontálnych princípov v nadväznosti na aktualizovaný dokument CKO „Metodický výklad k implementácii a uplatňovaniu dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím rady 2010/48/ES“, v. 1.1 účinného od 22.8.2024.

c) Úprava článku Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady a aktualizácia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady v poznámke pod čiarou č. 12 v Podmienke, že žiadateľ/partner nie je evidovaný v Systéme včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) ako vylúčená osoba alebo subjekt (PPP č. 3).

Pôvodný text v popise predmetnej podmienky poskytnutia príspevku (PPP) „Žiadateľ/partner nesmie byť evidovaný v Systéme včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) ako vylúčená osoba alebo subjekt v zmysle článku 135 nariadenia o rozpočtových pravidlách“ sa upravuje nasledovne: „Žiadateľ/partner nesmie byť evidovaný v Systéme včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES) ako vylúčená osoba alebo subjekt v zmysle článku 137 nariadenia o rozpočtových pravidlách.“

Pôvodný text v poznámke pod čiarou č. 12 „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 v platnom znení“ sa upravuje nasledovne: „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.“

Odôvodnenie:

Dôvodom úpravy predmetnej PPP je ukončenie platnosti pôvodného Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie ku dňu 29. 09. 2024 a vstúpenie do platnosti do nového Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

d) Precizovanie Podmienky oprávnenosti aktivít projektu (PPP č. 4)

Pôvodný text: „HAP 1 a 2 je možné realizovať iba na pozemkoch, ktoré sú:

- vo vlastníctve/v správe oprávneného žiadateľa/partnera,
- vo vlastníctve/v správe verejných subjektov alebo
- vo vlastníctve fyzických osôb, ktoré sa v súvislosti s realizovaným projektom nepovažujú za podnik a ktoré nie sú prenášané podnikateľskému subjektu, resp. podnikateľský subjekt nie je ich užívateľom na základe iného právneho vzťahu.“ sa presúva do Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci.

Doplňa sa nový text ohľadom stanovenia limitu pre infraštruktúru: „Celkové výdavky na realizáciu aktivity v podobe budovania / rekonštrukcie infraštruktúry (či už vyplývajúcej alebo nevyplyvajúcej zo schválených dokumentov starostlivosti a/alebo iných schválených dokumentov manažmentu, t. j. riešenej infraštruktúry v rámci HAP 1, HAP 2 a HAP 3) nesmú presiahnuť 30 % celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt okrem skupiny výdavkov 021 – Stavby. Uvedený limit je stanovený za účelom zabezpečenia cieľa výzvy a naplnenia stanoveného programového merateľného ukazovateľa („Plocha lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu“) ako aj s ohľadom na skutočnosť, že sa plocha pod infraštruktúrou nezapočítava do plnenia stanoveného merateľného ukazovateľa.“

Doplňa sa nový text ohľadom bližšej špecifikácie posúdenia aktivít s ohľadom na štátnu pomoc: „Posúdenie splnenia podmienok týkajúcich sa pravidiel štátnej pomoci je zároveň súčasťou vyhodnotenia vylučujúceho kritéria 2 A. Realizácia projektu definovaného v prílohe č. 6 výzvy, nakoľko ciele stanovené v dokumentoch starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a/alebo v iných dokumentoch manažmentu chránených území či druhov musia byť dosiahnuté v súlade s pravidlami štátnej pomoci definovanými pre túto výzvu.“

Odôvodnenie vyššie uvedených úprav Podmienky oprávnenosti aktivít projektu:

Úprava popisu predmetnej podmienky súvisí s doplnením spresňujúcich informácií, optimalizáciou a vhodnejším nastavením výzvy po komunikácii s Protimonopolným úradom (PMÚ) aj v nadväznosti na dopytovanie sa potencionálnych žiadateľom a požiadavkami Európskej komisie. Stanovený limit vo výške 30 % z celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt okrem skupiny výdavkov 021 – Stavby na realizáciu aktivity v podobe rekonštrukcie a/alebo budovania infraštruktúry, či už vychádzajúcej alebo nevychádzajúcej zo schváleného dokumentu starostlivosti, resp. schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov, bol stanovený za účelom zabezpečenia primárnej podpory posilnenia ochrany a zachovania prírody a biodiverzity realizáciou manažmentových opatrení pre chránené druhy a biotopy, hlavne v územiach sústavy Natura 2000 a v územiach medzinárodného významu a naplnenia stanoveného programového merateľného ukazovateľa („Plocha lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu“) vzhľadom na skutočnosť, že sa plocha pod infraštruktúrou nezapočítava do plnenia stanoveného merateľného ukazovateľa.

e) Precizovanie Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci (PPP č. 5)

Vzhľadom na komplexnosť úpravy popisu PPP sú zmeny uvedené formou sledovania zmien v samotnom formulári výzvy.

Súčasne v nadväznosti na vykonané úpravy popisu PPP bola upravená forma overovania PPP v rámci - formulára ŽoNFP, tabuľka č. 15 Čestné vyhlásenie žiadateľa, t. j. boli doplnené vyhlásenia:

- „budem viesť oddelené účty alebo sledovať v analytickom účtovníctve oddelene hospodárske a nehospodárske činnosti s cieľom predchádzať krížovému financovaniu hospodárskych činností cez nehospodárske a prípadný príjem z zo sprievodných hospodárskych činností bude využitý výlučne na základnú nehospodársku činnosť“;
- „predaj prípadných produktov vzniknutých zo sprievodnej hospodárskej činnosti bude zodpovedať trhovým cenám“.

Odôvodnenie:

Precizovanie popisu podmienky súvisí s doplnením spresňujúcich informácií, optimalizáciou, vhodnejším nastavením výzvy a došpecifikovaním podmienky vo vzťahu k jasnejšej aplikácii pravidiel štátnej pomoci a prípadného využitia na sprievodné hospodárske účely po komunikácii s PMÚ. Vzhľadom na vykonané úpravy v popise PPP bola doplnená aj forma preukázania splnenia PPP zo strany žiadateľa.

f) Precizovanie Podmienky zákazu vedenia výkonu rozhodnutia voči žiadateľovi / partnerovi (PPP č. 8)

Precizovanie textu v časti „Ukončenie uplatniteľnosti PPP“. Pôvodný text: „V prípade, že prerušenie plnenia danej podmienky nespôsobí ohrozenie cieľov projektu a prijímateľ v termíne stanovenom poskytovateľom začne danú podmienku opätovne plniť, nie je potrebné postupovať v zmysle čl. 65 NSU.“ sa nahrádza nasledovným „V čase implementácie projektu je možné uplatniť prerušenie plnenia danej podmienky s tým, že prijímateľ je povinný podmienku opäť začať plniť v termíne stanovenom poskytovateľom – ak k opätovnému plneniu podmienky dôjde tak, že dočasné neplnenie nespôsobí ohrozenie cieľov projektu, podmienka sa nepovažuje za porušenú (t. j. nie je potrebné postupovať v zmysle čl. 65 NSU).“

Odôvodnenie:

Úprava informácie o ukončení uplatniteľnosti PPP bola vykonaná z dôvodu zosúladenia s Prílohou č. 7 vzoru auditu Výber projektov – Podmienky poskytnutia príspevku a ďalšie skutočnosti, Vzoru manuálu procedúr RO/SO, verzia 6.

g) Precizovanie podmienky - Oprávnenosť užívateľa (FO – nepodnikateľ) (PPP č. 13)

Pôvodný text v popise PPP sa dopĺňa o nový odsek: „Ak z príslušných schválených dokumentov starostlivosti, resp. zo schválených iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov vyplýva, že produkt, ktorý z vykonávaných činností vznikne, nie je možné na pozemku ponechať, takýto produkt (napr. drevná hmota alebo biomasa) nesmie viesť k podnikateľskej činnosti a byť ponúkaný na trhu a môže ostať výlučne pre vlastnú spotrebu užívateľa, resp. môže byť zlikvidovaný spôsobom, ktorý predstavuje pre užívateľa výlučne náklad.“

Poznámka pod čiarou č. 42 v pôvodnom znení: „Upozorňujeme, že za výkon hospodárskej činnosti na pozemku sa automaticky považuje situácia, kedy FO prenája pozemok podnikateľskému subjektu, resp. podnikateľský subjekt je užívateľom pozemku na základe iného právneho vzťahu.“ sa dopĺňa nasledovne: „Upozorňujeme, že za výkon hospodárskej činnosti na pozemku sa automaticky považuje situácia, kedy FO prenája pozemok podnikateľskému subjektu, resp. podnikateľský subjekt je užívateľom pozemku na základe iného právneho vzťahu, ako aj situácia, keď je podnik spoluvlastníkom pozemku.“

Pôvodný text: „Za vlastníkov pozemkov sú považovaní iba výluční vlastníci pozemkov, bezpodieloví spoluvlastníci pozemkov alebo väčšinoví podieloví spoluvlastníci pozemkov.“ sa dopĺňa nasledovne: „Za vlastníkov pozemkov sú považovaní iba výluční vlastníci pozemkov, bezpodieloví spoluvlastníci pozemkov alebo väčšinoví podieloví spoluvlastníci pozemkov (za dodržania podmienky definovanej v PPP č. 5).

Odôvodnenie:

Úprava popisu predmetnej podmienky súvisí s doplnením spresňujúcich informácií v nadväznosti na dopytovanie sa potencionálnych žiadateľom a úprav vykonaných týmto usmernením v Podmienke oprávnenosti aktivít projektu a Podmienke týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci.

h) Precizovanie ďalšej skutočnosti týkajúcej sa poskytovania príspevku č. 3 - Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobať významnú škodu“ (DNSH) – uplatnenie environmentálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní

- Do popisu sa dopĺňa nová produktová skupina 518 – Ostatné služby.
- Odstraňuje sa prvý webový link na národné metodiky, t. j. <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/zelene-verejne-obstaravanie-gpp/environmentalne-charakteristiky>
- Dopĺňa sa nový odsek na konci popisu predmetnej ďalšej skutočnosti ohľadom času overovania v znení: „Uplatnenie environmentálneho hľadiska vo VO bude predmetom overenia zo strany poskytovateľa počas realizácie projektu ako súčasť kontroly VO, najneskôr však pred úhradou relevantnej žiadosti o platbu (v súlade s rizikovo orientovaným prístupom ku kontrole VO, resp. ŽOP).“

Odôvodnenie:

K vyššie vykonaným úpravám došlo na základe požiadavky gestora DNSH v nadväznosti na aktualizovaný dokument „Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady „nespôsobať významnú škodu“, verzia 1.2 a informovanie žiadateľa o čase overovania.

i) Precizovanie ďalšej skutočnosti týkajúcej sa poskytovania príspevku č. 6 - Zmluva o partnerstve

Pôvodný text: „Upozorňujeme, že zmluvu o partnerstve je potrebné zverejniť v Centrálnom registri zmlúv v zmysle platnej legislatívy a uvedená skutočnosť sa bude kontrolovať počas realizácie projektu.“ sa nahrádza nasledovným „Uzatvorenie zmluvy o partnerstve žiadateľ/prijímateľ/partner preukazuje v rámci poskytnutia súčinnosti pri uzatváraní zmluvy o NFP, v osobitných prípadoch (ak bola zmluva o partnerstve uzatvorená po nadobudnutí účinnosti zmluvy o NFP) najneskôr do predloženia prvej žiadosti o platbu.

Zároveň upozorňujeme žiadateľa/prijímateľa/partnera na skutočnosť, že v prípade, ak zmluvnou stranou je povinná osoba podľa zákona č. 211/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, zmluvu o partnerstve je potrebné zverejniť v Centrálnom registri zmlúv. Pravidlá účinnosti zmluvy o partnerstve sú bližšie uvedené v rámci komentára k čl. XX ods. 1 vzoru zmluvy o partnerstve“.

Odôvodnenie:

Precizovanie popisu ďalšej skutočnosti súvisí s došpecifikovaním času predloženia zmluvy o partnerstve a zároveň času jej zverejnenia v CRZ za účelom správneho informovania žiadateľa.

j) Precizovanie ďalšej skutočnosti týkajúcej sa poskytovania príspevku č. 7 - Súlad s horizontálnymi princípmi

Pôvodný text v znení „V projektoch je potrebné odstraňovať bariéry a predchádzať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby, ako aj skúsenosti rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť dostupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a senzorickou orientáciou, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

.....

V čase realizácie projektu na základe zmluvy o NFP až do skončenia doby udržateľnosti projektu v zmysle čl. 65 nariadenia o spoločných ustanoveniach.“ sa nahrádza nasledovným: „V projektoch je potrebné odstraňovať bariéry a zabraňovať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť prístupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

.....

V čase realizácie projektu na základe zmluvy o poskytnutí NFP až do skončenia doby udržateľnosti projektu (ak relevantné) v zmysle čl. 65 nariadenia o spoločných ustanoveniach“.

#### Odôvodnenie:

K vyššie vykonaným úpravám došlo na základe požiadavky gestora horizontálnych princípov v nadväznosti na aktualizovaný dokument CKO „Metodický výklad k implementácii a uplatňovaniu dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím rady 2010/48/ES“, v. 1.1 účinného od 22.8.2024.

- k) Ďalšie formálne úpravy výzvy a úpravy za účelom zosúladenia s aktuálnymi výzvami.

## **2. Vzorový formulár ŽoNFP a preddefinované formuláre povinných príloh ŽoNFP**

### **a) Príloha č. 1 výzvy – formulár ŽoNFP**

Časť 7.2 Popis východiskovej situácie – doplnenie požiadavky na uvedenie informácií v znení „Žiadateľ, v prípade rekonštrukcie budov pri dosiahnutí prahových hodnôt podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je povinný uviesť aj pôvodnú a aj novú podlahovú plochu rekonštruovanej budovy“, v nadväznosti na doplnenie textu požadovaného gestorom DNSH do prílohy č. 5 Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP, v časti Príloha č. 8 ŽoNFP.

Časť 7.3 Spôsob realizácie aktivít projektu – precizovanie textu v nadväznosti na potrebu požadovaných informácií od žiadateľa v kontexte úpravy Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci. Inštrukcia o uplatnení zeleného VO sa vypúšťa vzhľadom na ďalšiu skutočnosť týkajúcu sa podmienok poskytovania príspevku č. 3 vo výzve týkajúcu sa zeleného VO.

Časť 12. Verejné obstarávanie - úprava pôvodnej inštrukcie o vyplnení predmetnej časti sa nahrádza inštrukciou o nevyplňaní tejto časti.

Časť 13. Identifikácia rizík a prostriedky na ich elimináciu - úprava pôvodnej inštrukcie o vyplnení predmetnej časti sa nahrádza inštrukciou o nevyplňaní tejto časti.

Časť 15. Čestné vyhlásenie žiadateľa – doplnenie vyhlásení:

- „budem viesť oddelené účty alebo sledovať v analytickom účtovníctve oddelene hospodárske a nehospodárske činnosti s cieľom predchádzať krížovému financovaniu hospodárskych činností cez nehospodárske a prípadný príjem z zo sprievodných hospodárskych činností bude využitý výlučne na základnú nehospodársku činnosť“;
- „predaj prípadných produktov vzniknutých zo sprievodnej hospodárskej činností bude zodpovedať trhovým cenám“.

#### Odôvodnenie:

Úpravy prílohy súvisia s prehodnotením požadovaných informácií od žiadateľa a ich nadväznosť na podmienky poskytnutia príspevku, resp. ďalšie skutočnosti týkajúce sa poskytovania príspevku a zároveň so zosúladením

prílohy s aktuálne platným vzorom. Úprava časti 7.3 a 15 súvisí s precizovaním Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci.

b) Príloha č. 3 ŽoNFP – Súhrnné čestné vyhlásenia partnera žiadateľa

Pôvodný text čestného vyhlásenia partnera žiadateľa sa dopĺňa o nasledovné vyhlásenia:

- „budem viesť oddelené účty alebo sledovať v analytickom účtovníctve oddelene hospodárske a nehospodárske činnosti s cieľom predchádzať krížovému financovaniu hospodárskych činností cez nehospodárske a prípadný príjem z zo sprievodných hospodárskych činností bude využitý výlučne na základnú nehospodársku činnosť“;
- „predaj prípadných produktov vzniknutých zo sprievodnej hospodárskej činností bude zodpovedať trhovým cenám“.

Odôvodnenie:

Úpravy prílohy súvisia s precizovaním Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci, ktoré si vyžiadali vyššie uvedené doplnenie dodatočných vyhlásení pre partnera žiadateľa.

c) Príloha č. 5 ŽoNFP – Zoznam nehnuteľností

V rámci prílohy sa v hárku „vysvetlivky a skratky“ v časti „výmera“ dopĺňa inštrukcia k vykazovaniu plochy infraštruktúry v súlade s úpravou v prílohe č. 3 Zoznam merateľných ukazovateľov projektu a iných údajov týmto usmernením a vypúšťajú sa relevantné inštrukcie týkajúce sa odstránených stĺpcov v hárku „zoznam nehnuteľností“.

Hárku „zoznam nehnuteľností“ sa vypúšťa stĺpec „termín od“, „termín do“, „NUTS III“, „typ parcely“ a dopĺňa sa nový stĺpec „Hospodársky využívaný pozemok“ a „Kategória lesa v zmysle legislatívy“.

Odôvodnenie:

Precizovanie prílohy súvisí s úpravou prílohy č. 3 *Zoznam merateľných ukazovateľov projektu a iných údajov* týmto usmernením a s precizovaním *Podmienky týkajúcej sa pravidiel štátnej pomoci*, ktoré si vyžiadali vyššie uvedené dodatočné úpravy.

d) Príloha č. 7 ŽoNFP – Podporná dokumentácia k oprávnenosti výdavkov

V rámci hárku „Podrobný rozpočet projektu“ sa riadku 63 dopĺňa vzorec na výpočet stanoveného limitu na infraštruktúru. V rámci Inštrukcie k vyplneniu Podrobného rozpočtu projektu sa primerane upravujú dotknuté čísla riadkov, vyvolané doplnením nového riadku.

Odôvodnenie:

Úprava prílohy súvisí s precizovaním Podmienky oprávnenosti aktivít projektu, konkrétne s doplnením percentuálneho limitu na infraštruktúru.

**3. Príloha č. 3 výzvy - Zoznam merateľných ukazovateľov projektu a iných údajov**

a) Úprava v časti „Popis znaku, charakteristiky, pravidla“ a v časti „Príklady zdrojov overenia, na základe ktorého prijímateľ dokladuje plnenie znaku, charakteristiky, pravidla“ pri merateľnom ukazovateli výstupu s kódom PSKPRCO37 a pri merateľnom ukazovateli výsledku PSKPSRI12 a zosúladienie prílohy s aktuálne platným vzorom.

Pôvodný text v časti „Popis znaku, charakteristiky, pravidla“ pri merateľnom ukazovateli s kódom PSKPRCO37: „Porovnanie veľkosti projektového územia lokality sústavy Natura 2000 so zoznamom lokalít sústavy Natura 2000 na stránke ŠOP SR: <https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk>, výstup z komplexného informačného a monitorovacieho systému ŠOP SR (KIMS).“ sa nahrádza nasledovným: „Plocha území lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu, financované z podporovaných projektov. Tieto opatrenia musia byť v súlade s prioritným akčným rámcom (PAF).

*Prijímateľ prostredníctvom prílohy k monitorovacej správe prikladá aj tabuľkový prehľad vo formáte xls. v štruktúre: kód projektu, údaje vo vzťahu k ploche podporených lokalít sústavy Natura2000, ktoré sú zahrnuté v dosiahnutej*

hodnote PSKPRCO37 v nasledovnom rozsahu: okres, obec, katastrálne územie (kód, názov), druh pozemku, číslo parcely, výmera parcely v metroch štvorcových.“

Pôvodný text v časti „Príklady zdrojov overenia....“ pri merateľnom ukazovateli s kódom PSKPRCO37:

„Plocha území lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu, financované z podporovaných projektov. Tieto opatrenia musia byť v súlade s prioritným akčným rámcom (PAF).“ sa nahrádza nasledovným: „Projektové územie lokality sústavy Natura 2000, so zoznamom lokalít sústavy Natura 2000 na stránke ŠOP SR:

<https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk>, aktuálny zoznam schválených dokumentov starostlivosti, ktorý je zverejnený na stránke MŽP SR, výstup z komplexného informačného a monitorovacieho systému ŠOP SR (KIMS).“

Pôvodný text v časti „Popis znaku, charakteristiky, pravidla“ pri merateľnom ukazovateli s kódom PSKPSRI12:

„Celková plocha podporených území, zameraných na zachovanie existujúceho stavu, alebo na zlepšenie stavu ochrany ohrozených biotopov a druhov, prostredníctvom realizácie projektov v Programe Slovensko (realizáciou schválených dokumentov starostlivosti, t. j. praktická starostlivosť, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, a i.). Ide o projekty realizované v územiach sústavy Natura 2000, ako aj mimo nich, ktoré umožnia zachovať, alebo zlepšiť stav cieľových druhov, biotopov alebo ekosystémov pre zachovanie biodiverzity a ekosystémových služieb.“ sa nahrádza nasledovným: „Celková plocha podporených území, zameraných na zachovanie existujúceho stavu, alebo na zlepšenie stavu ochrany ohrozených biotopov a druhov, prostredníctvom realizácie projektov v Programe Slovensko (realizáciou schválených dokumentov starostlivosti, t. j. praktická starostlivosť, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, a i.). Ide o projekty realizované v územiach sústavy Natura 2000, ako aj mimo nich, ktoré umožnia zachovať, alebo zlepšiť stav cieľových druhov, biotopov alebo ekosystémov pre zachovanie biodiverzity a ekosystémových služieb.“

Prijímateľ prostredníctvom prílohy k monitorovacej správe prikladá aj tabuľkový prehľad vo formáte xls. v štruktúre: kód projektu, údaje vo vzťahu k ploche podporených lokalít sústavy Natura2000, ktoré sú zahrnuté v dosiahnutej hodnote MU PSKPSRI12 v nasledovnom rozsahu: okres, obec, katastrálne územie (kód, názov), druh pozemku, číslo parcely, výmera parcely v metroch štvorcových.“

Pôvodný text v časti „Príklady zdrojov overenia....“ pri merateľnom ukazovateli s kódom PSKPSRI12:

„Porovnanie veľkosti projektového územia lokality sústavy Natura 2000 so zoznamom lokalít sústavy Natura 2000 na stránke ŠOP SR: <https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk>, a/alebo porovnanie s aktuálnym zoznamom schválených dokumentov starostlivosti, ktorý je zverejnený na stránke MŽP SR, výstup z komplexného informačného a monitorovacieho systému ŠOP SR (KIMS).“ sa nahrádza nasledovným: „Projektové územie lokality sústavy Natura 2000, so zoznamom lokalít sústavy Natura 2000 na stránke ŠOP SR: <https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk>, aktuálny zoznam schválených dokumentov starostlivosti, ktorý je zverejnený na stránke MŽP SR, výstup z komplexného informačného a monitorovacieho systému ŠOP SR (KIMS).“

#### Odôvodnenie:

Úprava príkladu zdroja overenia súvisí s riešením problému novej duplicity pri agregácii dosiahnutých projektových hodnôt na úroveň programu. Ďalšie úpravy prílohy súvisia so zosúladením prílohy s aktuálne platným vzorom, t. j. s prílohou č. 1 k Jednotnému metodickému dokumentu tvorby merateľných ukazovateľov a dimenzií intervencii, v. 2.0.

#### b) Úprava v časti „Poznámka“ pod Tabuľkou 2: Prehľad merateľných ukazovateľov projektu.

Pôvodný text Poznámky sa dopĺňa na konci nasledovným textom:

„V prípade realizácie aktivity v podobe budovania / rekonštrukcie infraštruktúry, sa v rámci plnenia merateľných ukazovateľov PSKPRCO37 a PSKPSRI12 nezapočítava plocha pod predmetnou infraštruktúrou.“

#### Odôvodnenie:

Predmetom doplnenia textu je došpecifikovanie správneho vykazovania hodnôt relevantných merateľných ukazovateľov, aj v nadväznosti na otázky a odpovede potencionálnych žiadateľov.

#### 4. Príloha č. 4 výzvy – Oprávnenosť výdavkov

V časti 4. Zoznam oprávnených výdavkov sa k skupine výdavkov 021 – Stavby dopĺňa poznámka pod čiarou č. 6 v znení: „Celkové výdavky na realizáciu aktivity v podobe rekonštrukcie a/alebo budovania infraštruktúry (v rámci HAP 1, HAP 2 a HAP 3), sú oprávnené vo výške maximálne 30 % z celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt okrem skupiny výdavkov 021 – Stavby.“

##### Odôvodnenie:

Doplnenie poznámky pod čiarou súvisí s precizovaním Podmienky oprávnenosti aktivít projektu, konkrétne s doplnením percentuálneho limitu na infraštruktúru.

V časti 5. Zoznam neoprávnených výdavkov došlo k doplneniu neoprávneného výdavku: „realizácia aktivít na parcelách evidovaných v registri poľnohospodárskej pôdy LPIS, na ktoré žiadatelia dostávajú priamu podporu z Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA)“.

Úprava dvoch neoprávnených výdavkov:

- „výrub/ťažba drevnej hmoty (aj vedľajší efekt realizácie oprávnených aktivít) a jej následný predaj/ponuka na trhu“ sa upravuje nasledovne: „ťažba drevnej hmoty (ako hlavná činnosť oprávnených aktivít) a jej následný predaj/ponuka na trhu.“
- „manažmentové opatrenia, ktorých výsledkom je produkt, ktorý môže byť následne predávaný na trhu“ sa upravuje nasledovne: „manažmentové opatrenia, ktorých hlavným cieľom je akýkoľvek produkt, ktorý môže byť následne predávaný na trhu.“

##### Odôvodnenie:

Doplnenie neoprávneného výdavku súvisí s došpecifikovaním a vyjasnením oprávnenosti výdavkov aj na základe otázok a odpovedí potencionálnych žiadateľov, ako aj so zabránením prípadnej duplicity dvojitého poskytovania finančných príspevkov. Úprava neoprávnených výdavkov súvisí s úpravou PPP č. 5 týmto usmernením.

#### 5. Príloha č. 5 výzvy - Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP

- V časti Príloha č. 6 ŽoNFP – Povolenie na realizáciu projektu, vrátane projektovej dokumentácie, došlo k precizovaniu požiadavky na predloženie ohlásenie stavby, stavebnej úpravy alebo udržiavacích prác v kontexte aplikačnej praxe.

Pôvodný text: „.....Zároveň žiadateľ predkladá aj **ohlásenie stavby, stavebnej úpravy alebo udržiavacích prác** zaslané žiadateľom na stavebný úrad.“ sa nahrádza textom: „Žiadateľ predkladá ohlásenie stavby, stavebnej úpravy alebo udržiavacích prác zaslané žiadateľom na stavebný úrad, len v prípade ak ho na predloženie ohlásenia vyzve poskytovateľ.“

##### Odôvodnenie:

Úprava znenia textu bola vykonaná v nadväznosti na aplikačnú prax Poskytovateľa, ako správneho orgánu podľa osobitného predpisu (zákon o príspevkoch z fondov), v zmysle ktorej ohlásenie podľa § 55 ods. 2 stavebného zákona je potrebné predložiť len v prípade, ak si jeho predloženie vyžaduje posúdenie splnenia podmienky poskytnutia príspevku č. 11 „Podmienka povolenia na realizáciu aktivít projektu“, ak z dodaných dokumentov Poskytovateľ nevie overiť splnenie.

- V časti Príloha č. 8 ŽoNFP – Dokumenty preukazujúce oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie sa pôvodný text v znení „Ak bude podporovaná činnosť predstavujúca výstavbu budov dosahovať prahovú hodnotu v zastavanom území od 10 000 m2 podlahovej plochy a mimo zastavaného územia od 1 000 m2 podlahovej plochy, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.“ nahrádza nasledovným: „Ak bude podporovaná činnosť predstavujúca výstavbu budov<sup>6</sup> alebo rekonštrukciu budov dosahovať prahovú hodnotu v zastavanom území od 10 000 m2 podlahovej plochy a mimo zastavaného územia od 1 000 m2 podlahovej plochy, podľa

<sup>6</sup> Uvedené sa vzťahuje aj na prístavbu a nadstavbu.

prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V prípade rekonštrukcie budov pri dosiahnutí prahových hodnôt je žiadateľ povinný uviesť v rámci ŽoNFP aj pôvodnú a novú podlahovú plochu rekonštruovanej budovy.“

Odôvodnenie:

K vykonaným úpravám došlo na základe požiadavky gestora DNSH v nadväznosti na aktualizovaný dokument „Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady „nespôsobovať významnú škodu“, verzia 1.2.

**6. Príloha č. 6 výzvy - Kritériá pre výber projektov**

V rámci vylučujúceho kritéria č. 1 týkajúceho sa posúdenia horizontálnych princípov sa v časti „Predmet posúdenia“ odstraňuje nasledovný text: „Zdroj overenia\*: Formulár ŽoNFP, tab. č. 7.3. Spôsob realizácie aktivít projektu a tab. č. 15 - Čestné vyhlásenie žiadateľa

\*špecifikácia zdroja overenia uvedená pri jednotlivých kritériách nevylučuje overenie údajov aj v iných častiach ŽoNFP a jej prílohách“

Odôvodnenie:

K vykonanej úprave došlo na základe požiadavky gestora horizontálnych princípov v nadväznosti na úpravu formy a spôsobu overovania PPP č. 2 týmto usmernením. Odstránila sa duplicita informácií o spôsobe overenia súladu projektu s horizontálnymi princípmi s údajmi uvedenými vo výzve, ako aj k zosúladiu daného kritéria so schváleným textom predmetného kritéria uvedeného v dokumente „Všeobecná metodika a kritériá použité pre výber projektov“ schváleného Monitorovacím výborom pre Program Slovensko.

**7. Príloha č. 10 výzvy - Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“**

V rámci prílohy došlo k úprave textu v časti „Výstavby budov, prístavby a nadstavby“ a „Rekonštrukcia (obnova) budov v bodoch 1., 4., 5. a 6. Pôvodný text: „Poskytovateľ overuje súlad s touto podmienkou počas realizácie hlavných aktivít projektu ako ďalšiu skutočnosť pri poskytovaní príspevku najneskôr však pred úhradou relevantnej ŽoP.“ sa nahrádza nasledovným: „Poskytovateľ overuje súlad s touto podmienkou počas realizácie hlavných aktivít projektu ako ďalšiu skutočnosť pri poskytovaní príspevku najneskôr však pred úhradou záverečnej ŽoP.“

Ostatné zmeny sú uvedené formou sledovania zmien v samotnom formulári prílohy č. 10.

Odôvodnenie:

K vykonaným úpravám došlo na základe požiadavky gestora DNSH v nadväznosti na aktualizovaný dokument „Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady „nespôsobovať významnú škodu“, verzia 1.2.

**Nadobudnutie účinnosti Usmernenia č. 1**

Usmernenie č. 1 ako aj zmeny 16. výzvy ním vykonané nadobúdajú účinnosť dňa 20.12.2024. Zmeny vykonané Usmernením č. 1 sa uplatnia na všetky ŽoNFP od 3. hodnotiaceho kola a ďalšie nasledujúce hodnotiace kolá.